

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Την Κυριακή της Πεντηκοστής, 4^η Ιουνίου 2023, ετελέσθη στην Ιερά Πατριαρχική Μονή Οσία Σάββα Ηγιασμένου Αλεξανδρείας Πατριαρχική Θεία Λειτουργία και ο Μ. Εσπερινός της Γουγκλισίας, προεξάρχοντας του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρου Β'.

Με τον σεπτό Προκαθήμενο της Δευτεροθρόνου Πρεσβυγενούς Εκκλησίας συλλειτουργήσαν οι μετέχοντες στις διεξαγόμενες στην Μεγάλη Πόλη εργασίες της διεθνούς Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξου και Ρ/Καθολικής Εκκλησίας, Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Πισιδίας κ.Ιώβ και Σηλυβρίας κ.Μάξιμος (Οικουμενικό Πατριαρχείο), Μποτσουάνας κ. Γεννάδιος και Άκκρας κ.Πέτρος (Πατριαρχείο Αλεξανδρείας), Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος (Πατριαρχείο Ιερθσοσολύμων), Δυτικής και Νοτίου Ευρώπης κ.Ιωσήφ (Πατριαρχείο Ρουμανίας), Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ.Βασίλειος (Εκκλησία Κύπρου), Μεσσηνίας κ.Χρυσόστομος (Εκκλησία Ελλάδος), Κορυτσάς κ.Ιωάννης (Εκκλησία Αλβανίας) και Μιχαλουπόλεως και Κασσοβίας κ.Γεώργιος (Εκκλησίας Τσεχίας και Σλοβακίας).

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Αχαλτσιχ κ.Θεόδωρος (Πατριαρχείο Γεωργίας) και οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας Γέρων Λεοντοπόλεως κ. Γαβριήλ, Γενικός Πατριαρχικός Επίτροπος, Γουινέας κ. Γεώργιος, Εκπρόσωπος της ΑΘΜ στη Αθήνα, Μέμφιδος κ. Νικόδημος, Πατριαρχικός Επίτροπος Καΐρου, Ναυκράτιδος κ. Παντελεήμων, Αρχιγραμματεύς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, Πηλουσίου κ. Νάρκισσος, Πατριαρχικός Επίτροπος Αλεξανδρείας και Ταμιάθως κ. Γερμανός, Προϊστάμενος της Ι. Πατριαρχικής Μονής Οσίου Σάββα Ηγιασμένου Αλεξανδρείας.

Κατά την ομιλία του ο Μακ. Πάπας και Πατριάρχης κ.κ.Θεόδωρος Β' ανέφερε: «Έκλαμπρότατοι, Σεβασμιώτατοι, Πανοσιολογιώτατοι καί Έλλογιμώτατοι εκπρόσωποι τής Ρωμαιοκαθολικής καί τής ύπ'ουρανόν Όρθοδόξου Έκκλησίας, οι μετέχοντες στις έν Αλεξανδρεία έργασίες τής Μικτής θεολογικής Έπιτροπής του Διαλόγου τής Αγάπης,

Έντιμώτατοι Άρχοντες,, Λαέ του θεού ήγαπημένε,

«Ό καρπός του Πνεύματός έστί έν αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, άγαθωσύνη, πίστις, πραότης, έγκράτεια” μάς διδάσκει ό Απόστολος Παύλος, γράφων πρός τούς Γαλάτες (Γαλ. 5,22). Με αυτόν τόν γλυκύτατον έννεαπλοϋν καρπό του Παναγίου Πνεύματος γευόμεθα από κοινού σήμερα τήν χαρά τής Πεντηκοστής.

Άσφαλώς “ή Χάρις του Αγίου Πνεύματος ήμάς συνήγαγεν” έδω έν ώραις αίσιαίς! Η Χάρις του Αγίου Πνεύματος μάς συνήγαγε στην Πρεσβυγενή Καθέδρα του Αγίου Άποστόλου καί Εύαγγελιστου Μάρκου, μάς άξίωσε σήμερα ως φορείς καί φρυκτωρούς τής άμετακίνητης Άποστολικής Παρακαταθήκης των πρώτων Χριστιανικών χρόνων νά συναντώμεθα καί νά ένώνουμε τίς δεήσεις μας “ύπέρ ειρήνης καί καταστάσεως του σύμπαντος κόσμου, εύσταθείας των Αγίων του θεού Έκκλησιών καί τής των πάντων ένώσεως”.

Άδελφοί εκπρόσωποι των Άγιωτάτων Έκκλησιών μας, Όρθοδόξου καί Ρ/Καθολικής,

Ήλθατε στην των Αλεξανδρέων Μεγάλη Πόλη τής περιλαλήτου Αιγύπτου, φέροντες τήν αγάπη των κατά τόπους Έκκλησιών σας στην Ήπειρο τής όποίας Φωτιστής καί Έφορος είναι ό δεύτερος έκ των Εύαγγελιστών, από Αιγύπτου καί Λιβύης μέχρι των νοτιωτάτων έσχατιών τής Άφρικανικής γής.

Ήλθατε στην χώρα του Νείλου, κοιτίδα του Χριστιανισμού καί δημιουργό θεολογίας που όδήγησε τήν ύπ' ουρανόν Έκκλησιαστική κοινότητα στην όδό τής Άληθείας.

Σας ύποδεχόμεθα ως ό διάδοχος Πάπας καί Πατριάρχης των μεγάλων Πατέρων καί

Διδασκάλων τῆς Πίστεως, τῶν Ἁγίων Ἀρχιεπισκόπων καί Παπῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκλείσαν τόν Ἀποστολικό καί Πατριαρχικό Θρόνο Ἀλεξανδρείας, τοῦ Προέδρου τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου Ἀλεξάνδρου, τῶν ὑψιπετῶν θεολόγων καί στύλων τῆς πίστεώς μας Μεγάλων Ἀθανασίου καί Κυρίλου, τοῦ ἱερομάρτυρος Προτερίου, τοῦ σκαπανέως τῆς ἀγάπης Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος καί πλήθους ἄλλων ἁγίων Ἀρχιεπισκόπων καί Παπῶν, οἱ ὁποῖοι καθοριστικῶς ἐθεολόγησαν, θυσιαστικῶς διεποίμαναν καί μαρτυρικῶς ἐτελεύτησαν, ἀπό τῶν αἰχμηρῶν αἰῶνων τῶν αἰρέσεων καί τῆς Ἀραβικῆς κατακτήσεως ἕως τῶν νεοτέρων χρόνων.

Σᾶς ὑποδεχόμεθα στήν ἁγιοτόκο χώρα τοῦ Νείλου, τῆς ὁποίας ἡ περίφημη Κατηχητική Σχολή Ἀλεξανδρείας τοῦ Πανταίνου, τοῦ Κλήμεντος καί τοῦ Ὠριγένους προέβαλε τόν σύνδεσμο χριστιανικῆς πίστεως καί ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, ἐνῶ οἱ ἀχανεῖς ἔρημοι ἐγέννησαν τόν ἀναχωρητισμό, τόν ἀσκητισμό καί διεμόρφωσαν ὀριστικῶς τόν ὑπ' οὐρανόν Μοναχισμό καί τούς κανόνες του, διά τῶν πνευματικῶν ἀγῶνων τοῦ Μεγάλου Παχωμίου, τοῦ Μεγάλου Ἄντωνίου, τοῦ Ἁγίου Μακαρίου, τῆς Ὑσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ὡς καί ἀναρίθμητης στρατίας ἁγίων Μοναχῶν, ἀνδρῶν καί γυναικῶν.

Σᾶς ὑποδεχόμεθα ὡς «Πατήρ Πατέρων, Ποιμήν Ποιμένων καί Ἀρχιερεύς Ἀρχιερέων» - συμφώνως μέ τήν ἀνά τούς αἰῶνας διαμορφωθείσα Πατριαρχική φήμη τοῦ Προκαθημένου τῆς παλαιφάτου Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας- τῆς πολυπάθου Ἀφρικῆς. Τό ἀνά τήν «ἡπειρο τοῦ μέλλοντος» - ὅπως προφητικῶς χαρακτήριζε τήν Ἀφρική ὁ ἀοίδιμος πνευματικός μας Πατέρας καί Προκάτοχος κυρός Παρθένιος Γ', Πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τοῦ «Διαλόγου τῆς Ἀγάπης» μεταξύ τῆς Ὀρθοδόξου καί Ρ/Καθολικῆς Ἐκκλησίας- ποίμνιο στρέφει τό βλέμμα του προς το Ἱερό Κέντρο τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀναμένον νά τό ὀδηγήσουμε εἰς νομάς σωτηρίου. Τό γηγενές πλήρωμα πεινᾷ τόν Χριστόν καί διψᾷ τήν Δικαιοσύνην, ἀλλά καί εὐρίσκεται εἰς τήν διάθεσιν δυσαριθμητῶν νεοπροστεστατῶν ψευδοποιμένων καί «χαρισματικῶν» ψευδοπροφητῶν, «λύκων βαρέων, μή φειδομένων τοῦ ποιμνίου».

Σᾶς ὑποδεχόμεθα στήν θεοβάδιστη Αἴγυπτο, τόν τόπο πού προσέφερε ἀσφάλεια ἀπό τόν αἰμοσταγή Ἡρώδη στόν Νηπιάσαντα Κύριο καί Ἀρχηγό τῆς Εἰρήνης κομίζοντας εἰρήνη καί φιλαδελφία καί ἀγάπη. (Ἑσθ.3,13). Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ἡ εἰρήνη αὕτη θά διέπει πάντοτε, ἐν ἀμοιβαίῳ σεβασμῶ καί ἀγαστῇ συνεργασίᾳ, τίς σχέσεις τῶν Αποστολικῶν Θρόνων μας, ἀλλά καί τίς διεκκλησιαστικές σχέσεις γενικώτερα.

Ἀδελφοί ἐν Κυρίῳ ἠγαπημένοι,

Σήμερα βιώνουμε μία ἀκραῖα μεταβατική ἐποχή. Ἡ βία καί ὁ πόλεμος, ἡ φτώχεια καί ἡ ἐξαθλίωση, ἡ κλιματική ἀλλαγὴ, τό προσφυγικό ζήτημα, ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ κοινωνική ἀνισότητα, ἡ προστασία τῆς παιδικῆς ἡλικίας καί τῆς γυναίκας, ὁ ἐντεινόμενος θρησκευτικός φονταμενταλισμός, ἡ κρίση ἀρχῶν καί ἀξιών, ὀδηγοῦν τόν ἄνθρωπο σέ ἀπελπισία. Ἀποτελεῖ, λοιπόν, μονόδρομο ὁ κοινός ἀγῶνας ὅλων μας, πρωτίστως ἡμῶν τῶν πνευματικῶν ταγῶν, γιά τήν προώθηση τῆς ἐνότητος, τῆς ἀλληλεγγύης καί τῆς ἀδελφосύνης, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ ἰδίᾳ ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ μεγάλη ἐπανάσταση στόν χῶρο τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, τῆς προστασίας, τῆς ἱερότητος καί τῆς ὠραιότητος τοῦ προσώπου καί τῆς ἀναδείξεως τοῦ ἐν Χριστῶ αἰωνίου προορισμοῦ του.

Κατ'αυτὴν ἀκριβῶς τήν ὀριακὴ στιγμὴ, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ προσφέρει στόν κόσμο τήν μαρτυρία τῆς ὑπάρξεως τοῦ ζῶντος Θεοῦ καί τήν ἐλπίδα τῆς ἐλεύσεως τῆς Βασιλείας Του στήν ἱστορία. Ὑπὸ τίς παρούσες συνθήκες, τό ἔργο τῆς Διεθνούς Μικτῆς Επιτροπῆς τοῦ Διαλόγου μεταξύ Ὀρθοδόξου καί Ρ/Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία γιά πρώτη φορά συνέρχεται στήν Καθέδρα τοῦ καθ' ἡμᾶς Παλαιφάτου καί Ἀποστολικοῦ Θρόνου, ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητο ὀρόσημο στήν ἱστορία καί πολύτιμο κεφάλαιο γιά τή ζωὴ καί τὴν περαιτέρω πορεία τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Καί τό κεφάλαιο αὐτό βρίσκεται ἤδη στή διάθεσή μας καί ἀναμένει τήν ἀπό μέρους μας ἀξιοποίησή του, βρίσκεται δέ γενικά στή διάθεση τῆς Χριστιανοσύνης πρὸς ἐξυπηρέτηση τοῦ ἰδεώδους τῆς ἐνότητος, ὅπως αὐτό

παρουσιάζεται έκκλησιολογικῶς καί ὄντολογικῶς κατά τήν σημερινή πανεπίσημη ἑορτή τῆς ἐν τῷ κόσμῳ φανερώσεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, τήν ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς.

Εἶναι πανθομολογούμενο ὅτι ὁ θεολογικός Διάλογος χρειάζεται νά καλλιεργηθῆ, νά προχωρήσῃ καί νά καρποφορήσῃ σε ὅλα τά επίπεδα μέ εἰλικρίνεια, ἐντιμότητα καί ἀμοιβαῖο σεβασμό. Γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία οἱ ἐπαφές, οἱ συνομιλίες, οἱ συνεννοήσεις καί με μια λέξη ὁ διάλογος, εἶναι πράξεις συνυφασμένες με τὸ εἶναι Της

Ἡ μέχρι σήμερα πορεία τοῦ θεολογικοῦ Διαλόγου τῶν Ἐκκλησιῶν μας ἀπέδειξε ὅτι γιά νά ἀναπτυχθεῖ ἕνας Διάλογος, πρέπει νά δημιουργοῦνται συνθήκες ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καί καλῆς θελήσεως. Συνθήκες ἐλευθερίας καί ἀγάπης, δύο μεγέθη πολὺ σημαντικά. Ἐπίσης, τὰ μέχρι τώρα θεολογικῶς συντελεσθέντα, μᾶς ὑπενθυμίζουν ἀσφαλῶς τὸ καθήκον καί τήν εὐθύνη νά συνεχίσουμε νά προάγουμε τὸ ἔργο τῆς ἐνότητος, ἐνισχύουν δέ τήν ἐλπίδα ὅτι «ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ Πανάγιον Πνεῦμα» Κύριος τῆς Ἰστορίας θά ευλογῆ καί ἐφεξῆς τίς προσπάθειές μας.

Δέν πρέπει, τέλος, νά λησμονοῦμε, ὅτι ἔχουμε νά καλύψουμε διὰ συστηματικῆς ἐργασίας μεγάλες ἀποστάσεις αἰώνων, νά διαλύσουμε προκαταλήψεις καί με ταπείνωση νά διδαχθοῦμε ἀπὸ τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος

Εὐχαριστοῦμε τὸν Τριαδικό Θεό πού μᾶς ἀξίωσε σήμερα νά συναντώμεθα καί νά μετέχουμε τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ συμποσίου τῆς πίστεως καί τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπορροούσης ἀγάπης. Ἀσπαζόμεθα ἐν Κυρίῳ τούς προσελθόντες ἀδελφούς καρδινάλιους, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καί θεολόγους καί δι' αὐτῶν χαιρετίζουμε ἀδελφοποθῆτως τὸν Ἁγιώτατο Προκαθήμενο τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης, Πάπα κ. Φραγκίσκο, τὸν Παναγιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο καὶ τούς Σεπτούς Προκαθημένους τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπευχόμενοι διαπύρως ὅπως ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτήρας καί Λυτρωτῆς μας, ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν ἄμπελον Του. Ὅτε καταβᾶς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πυρός τὰς γλώσσας διένειμεν, εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε, καί συμφώνως δοξάζομεν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα'ο».

Ακούλοθως, προσέφερε ἔργο αἰγυπτιακῆς τέχνης πρὸς τὸν Καρδινάλιο κ. Kuch, προκειμένου νά τὸ προσκομίσει στον Πάπα Ρώμης κ. Φραγκίσκο.

Κατὰ τὴν ἀντιφώνησή του ὁ Ἐκλαμπρ. Καρδινάλιος κ. Kurt Kuch, Συμπρόεδρος τῆς διεθνούς Μικτῆς Επιτροπῆς θεολογικοῦ διαλόγου, μεταξύ ἄλλων, ἐτόνισε τὴν μοναδικότητα τῆς εορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς ὡς ἡμέρας φωτισμοῦ καὶ ἀληθείας. Ὡσαύτως, μετέφερε τίς ευχαριστίες τοῦ Προκαθημένου τῆς Ρ/Καθολικῆς Ἐκκλησίας γιά τὴν ἀβραμιαία φιλοξενία τῶν πολυμελῶν ἀντιπροσωπιῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἀρτία διοργάνωση τῶν ἐργασιῶν τῆς Επιτροπῆς.

Ἐν συνεχείᾳ στὴν Αἴθουσα τοῦ θρόνου τῆς Πατριαρχικῆς Μονῆς παρετέθη εὐρτίος δεξίωση, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Σεβασμ. Μητροπολίτες Πισιδίας κ. Ἰῶβ καὶ Σηλυβρίας κ. Μάξιμος προσέφεραν ἀσημένιο δίσκο με τὴν ἀνάγλυφη μορφή τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου στὴν ΑΘΜ ἐκ μέρους τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου σε ἐνδειξη τιμῆς καὶ ευχαριστιῶν γιά τὴν φιλοξενία τῆς διεθνούς Μικτῆς Θεολογικῆς, ἐνῶ ὁ Μακαριώτατος ἀπέστειλε φιλαδέλφως Πατριαρχικό ὠμοφόριο καὶ ἐπιτραχήλιο πρὸς τὴν ΑΘΠ διὰ τῶν προειρημένων Ἱεραρχῶν.

Ἐπίσης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πισιδίας, Συμπρόεδρος τῆς διεθνούς Μικτῆς Επιτροπῆς θεολογικοῦ διαλόγου, φιλοφρόνως προσέφερε δῶρο ἐκ μέρους τοῦ Παναγιωτάτου κ. Βαρθολομαίου καὶ πρὸς τὸν Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱεράς Συνόδου, Μητροπολίτη Ναυκράτιδος κ. Παντελεήμονα, γιά τὴν ἐν γένει ἀριστη διοργάνωση τῆς διεθνούς συναντήσεως.

Τέλος, η Ελληνική Κοινότητα Αλεξανδρείας παρέθεσε επίσημο γεύμα προς τιμήν της ΑΘΜ και των μελών της διεθνούς Μικτής Θεολογικής Επιτροπής στις εγκαταστάσεις του εντευκτηρίου της.

Στις ως άνω εκδηλώσεις μετείχαν ο Εντιμ. Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Αλεξάνδρεια κ. Αθανάσιος Κοτσιώνης, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας κ. Ανδρέας Βαφειάδης, Πρόεδροι ιστορικών Ελληνικών Οργανισμών, Συλλόγων και Σωματείων στην Νειλοχώρα, Κληρικοί της Ι. Αρχιεπισκοπής Αλεξανδρείας κ.α.

Φωτογραφίες κ.Γρηγορίου Χαλιακοπούλου, Αλεξάνδρεια